

SLUŽBA BOŽJA

LITURGIJSKO-PASTORALNI LIST

GODINA IV

MAKARSKA 1964.

BROJ 6

KONCELEBRACIJA U CRKVI SV. PETRA U RIMU

Treće zasjedanje II vatikanskog sabora započelo je Misom koju je celebrirao Sveti Otac uz koncelebraciju još 24 saborska oca. Bit će zanimljivo za prijatelje liturgije upoznati način te koncelebracije.

U istočnim obredima je koncelebracija nešto svakidašnje i zato skladno razvijen obred. Koncelebracija je u rimskom obredu bila dopuštena samo uz ređenje svećenika i konsekraciju biskupa. Mora se priznati da je obred te rimske koncelebracije vrlo nespretno uređen. Npr. kod ređenja koncebranti kleče kod cijele Mise iza glavnog celebranta i govore s njim riječi žrtvene Mise. Pričest primaju samo pod jednom prilikom i to kao da su obični vjernici. Neka strašno pasivna koncelebracija, ako tako smijemo reći.

Sad se traži oblik nove koncelebracije rimskog obreda. Po onom što se 14. rujna o. g. vidjelo u Sv. Petru, buduća koncelebrirana Misa bit će i dostojna i praktična i lijepa. Iznio bih ovdje glavne njezine karakteristike.

Sam OLTAR iznad konfesije, tj. groba apostolskog prvaka, bio je žrtvenik te Mise. On je dug blizu četiri, a širok preko dva metra. To velim zato da čitaoci mogu sebi predočiti kako su svi koncebranti, stojeći jedan uz drugoga, mogli komotno stajati oko oltara i držati na menzi svoje priručnike, patene i purifikatorije s malom žličicom. S oltara je uklonjeno veliko raspelo i ogromni svijećnjaci, a mjesto toga su postavljeni sasvim niski svijećnjaci s malim svijećama i maleno raspelo. Tako je sva crkva mogla bolje vidjeti što se na oltaru događa. Na dvije strane blizu oltara postavljeni su stolovi s bijelim stolnjacima i određenim posudama za abluciju poslije Pričesti.

POVORKA DO OLTARA: Papa i koncebranti bili su obučeni u sasvim jednake boromejke crvene boje. Koncebranti u povorci prema oltaru idu iza Pape. U cijeloj PREDMISI

stoje nekoliko metara iza Svetog Oca, drže u ruci priručnike i odgovaraju kao asistencija. Misa je tiha, ali pjevači pjevaju Ordinarij Mise zajedno sa saborskim ocima i pukom. Tako se Ordinarij i recitirao i pjevao. Poslanicu glasno čita jedan od koncelebranata, Evanđelje drugi. Ostali kod Poslanice sjede, kod Evanđelja stoje. Obje lekcije su čitane latinski, što je razumljivo jer je »puk« (saborski oci, bar u ogromnoj većini) bio tako mnogojezičan. Homilije nije bilo, valjda zato što je Sveti Otac održao uvodni govor za otvorenje zasjedanja poslije svih tih obreda. Dok su pjevači pjevali (koralni) »Et incarnatus est...« i Papa i koncelebranti su klečali! Poslije Creda i »Oremus« pjevači su pjevali (tonom Litanija svih svetih) tzv. zajedničku molitvu ili molitvu vjernih, a »puk« je odgovarao s »Te rogamus, audi nos!« Na koncu je molitva vjernih završena posebnom oracijom koju je Papa glasno recitirao.

MISA VJERNIH: Papa stoji IZA (versus populum), a koncelebranti oko cijelog oltara. Papa recitira svećeničke molitve i sam vrši pokrete nad darovima. On sam širi ruke na oracije, osim ako jedan od koncelebranata govori koju oraciju. Onda samo taj koncelebrant širi ruke, a drugi ne. »Suscipe sancta Trinitas« glasno recitiraju svi. Na Papin »Orate fratres« odgovara sva asistencija i koncelebranti »Suscipiat Dominus...« Secretu recitira Papa glasno, a koncelebranti odgovaraju dijalog pred Prefaciju koju opet sam Papa recitira. U Kanonu je novo samo recitiranje diptiha od strane pojedinog koncelebranta. Dva prije, dva poslije Konsekracije: prvi koncelebrant govori Spomen živih, drugi »Communicantes«, treći Spomen za mrtve, a četvrti »Nobis quoque peccatoribus«. Diptisi se govore glasno.

Na »Hanc igitur...« svi šire ruke nad darovima, zapravo svaki pred sobom drži raširene ruke kao da je pod rukama kalež. Od »Hanc igitur« do »Supplices« uključivo, svi koncelebranti govore riječi Kanona glasno. Neće se, dakle, CIJELI kanon morati recitirati zajednički, bar ne glasno kako je dosad bilo. Na podizanje Papa vrši obred kao obično, a koncelebranti STOJE duboko sagnuti, svaki na svom mjestu! Pater noster govore svi zajednički, ne samo koncelebranti nego i sva crkva. »Libera nos, quaesumus, Domine...« recitira Papa glasno.

Pax je Papa dao svakom koncelebrantu direktno. To je izvršeno vrlo uredno: krug koncelebranata kretao se jednostavno u smjeru kazaljke na satu. Prvi je koncelebrant — koji je Papi stajao s desna — primio Pax i otišao na lijevu

stranu Papi. Tako i ostali po redu. Na sličan način je izvršena Pričest koncelebranata. Poslije Agnus Dei prvi je koncelebrant razlomio tri velike hostije na po četiri dijela, drugi koncelebrant druge tri. Onda su koncelebranti spomenutim redom pristupali Papi, uzimali svaki po jedan komadić hostije na patenu i odlazili na svoja mjesta. Kad je »uzimanje pričesti« bilo završeno, svi su koncelebranti zajednički izmolili »Domine, non sum dignus« i uz obične molitve uzimali u usta Pričest. Slično je bilo s Pričešću pod prilikama vina. Papa je otpio malo presv. Krvi, a koncelebranti su prilazili s patenom i žličicom, zahvatali žličicom u kalež, prinosili je ustima i odlazili. Poslije je svaki išao jednom od stolova zbog ablucije.

Ostatak Mise tekao je kao obično: koncelebranti su opet zauzeli mjesta kao u Predmisi (iza Pape, stojeći), samo je Papa govorio riječi celebranta, dok su koncelebranti odgovarali zajedno sa saborskim ocima. Papa je dao blagoslov kao obično, zadnjeg Evanđelja nije bilo.

Tako je izgledala koncelebracija 14. rujna. To sigurno nije završni oblik, ali se već vidi da će buduća koncelebracija biti aktivnija i bujnija nego što se to dalo zamisliti po dosadašnjim Misama ređenja i biskupske konsekracije.

ALFRED PICHLER, biskup

ŠTO JE VIJEĆE ZA PROVEDBU UREDBE O SVETOM BOGOSLUŽJU UČINILO U PRVIH ŠEST MJESECI?

Naše će čitaoce zanimati ovaj izvještaj što ga je tajnik Vijeća napisao u »Osservatore Romano« 23-IX-1964. Iz njega se vidi kako se temeljito i svestrano priprema liturgijska obnova.

Vrlo važna ovdje više puta spomenuta i potanje prikazana »Uputa za ispravno provođenje Uredbe o svetom bogoslužju« izišla je u »Os. Rom.« 24. IX 1964. Njezin se prijevod može naručiti kod uprave našeg lista.

UREDNIŠTVO

»Vijeće za provedbu Uredbe o svetom bogoslužju« ustanovljeno je od Sv. Oca 29. II ov. god. i već je 11. III imalo svoju prvu plenarnu sjednicu. Tim je Vijeće službeno započelo svoj rad. Po izgledu skromna sjednica uspostavila je vezu između raznih članova koji su, usprkos kratkog roka, stigli sa